ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, Bucureşti

www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, **E-mail**: petitii@avp.ro

Domnului Patrick Mandisodza, Preşedinte

Comisia Superioară de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEŞIRE NR. 44104 / 27.NOV.2026

RECOMANDARE

nr. 245 / 27.NOV.2026

Prin petiţia înregistrată la instituţia Avocatul Poporului sub nr. 31837/2026, domnul şi soţia sa, doamna , din municipiul , judeţul Mureş, au **reclamat modul în care a fost realizată evaluarea medico-psihosocială a doamnei** în urma căreia aceasta **nu a mai fost încadrată în grad de handicap, deşi anterior beneficiase de un certificat de încadrare în grad mediu de handicap.**

Petenţii au arătat că doamna a fost **încadrată în grad mediu de handicap prin Certificatul de încadrare în grad de handicap nr.** cu **termen de revizuire în luna mai 2027. La solicitarea doamnei** înregistrată la Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Mureş sub nr. 87465/12.12.2025, **aceasta a fost supusă unei noi evaluări**, în urma căreia **Comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap Mureş** a emis **Certificatul nr.** prin care **a stabilit că nu se încadrează în grad de handicap.**

Nemulţumiţi de această soluţie, petenţii **s-au adresat în scris la DGASPC Mureş şi ANPDPD şi** au **exprimat critici** cu privire la **modul în care au fost analizate documentele medicale şi la concluziile evaluării complexe în vederea încadrării în grad de handicap a doamnei** susţinând că **afecţiunile medicale şi limitările funcţionale** ale

acesteia, în special cele ale aparatului . **sunt în continuare prezente şi nu justifică pierderea încadrării în grad de handicap.**

În vederea **verificării aspectelor sesizate, instituţia Avocatul Poporului s-a adresat Direcţiei Generale de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Mureş,** solicitând **informaţii** cu privire la **evaluarea doamnei motivul reevaluării efectuate anterior termenului de revizuire înscris în certificatul iniţial, documentele medicale avute în vedere,** inclusiv raportul medicului specialist precum **şi aspectele concrete care,** raportat la criteriile medico-psihosociale, **au fundamentat soluţia de neîncadrare în grad de handicap.** De asemenea, au fost solicitate **precizări referitoare la comunicarea** către **persoana evaluată a motivelor care au stat la baza soluţiei şi a modalităţii de contestare,** precum **şi la demersurile întreprinse** ulterior de aceasta.

Prin adresa înregistrată la instituţia Avocatul Poporului sub nr. 71540/25.09.2026, **DGASPC Mureş a comunicat** că **evaluarea iniţială a doamnei . a avut loc la data de 15.07.2025,** fiind realizată de o echipă formată din **medic neurolog, medic specialist medicină de familie, asistent social şi psiholog.** În ceea ce priveşte **reevaluarea,** instituţia a precizat că **aceasta a fost efectuată ca urmare a solicitării formulate chiar de doamna la data de 12.12.2025,** iar **Comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap Mureş a analizat dosarul şi** a emis certificatul nr. în aplicarea criteriilor medico-psihosociale aprobate prin Ordinul comun al ministrului muncii, familiei, tineretului şi solidarităţii sociale şi al ministrului sănătăţii nr. 2.300/1.457/2025.

DGASPC Mureş a arătat că, la efectuarea reevaluării, **au fost avute în vedere documentele medicale şi sociale depuse la dosar, inclusiv raportul medical nr. , întocmit de medicul specialist din cadrul Spitalului Municipal .**

În ceea ce priveşte **motivul neîncadrării în grad de handicap, instituţia a indicat capitolele V – referitor la funcţiile digestive, metabolice şi endocrine – şi VII – referitor la funcţiile neuromusculoscheletice şi ale mişcărilor aferente – din criteriile medico-psihosociale aplicabile** (Ordinul nr. 2300/03.11.2025 al MMFTSS şi nr. 1457/03.11.2025 al MS, cu modificările şi completările ulterioare) afirmând că afecţiunile de care suferă . **„nu se mai încadrează în grad de handicap"** (fără a aduce alte clarificări în susţinere).

Referitor la **comunicarea certificatului, DGASPC Mureş** a precizat că **acesta a fost expediat la data de 06.03.2026 şi primit de doamna . la data de 11.03.2026,** fiind menţionat în cuprinsul său **termenul de 30 de zile pentru formularea contestaţiei.** Totodată, instituţia a arătat că, **la data de 24.03.2026, doamna a transmis o**

adresă înregistrată sub nr. 26371/24.03.2026, prin care a prezentat din nou diagnosticele şi starea sa de sănătate, a descris dificultăţile de şi a anexat documente medicale de specialitate, investigaţii radiologice şi fotografii, solicitând reanalizarea soluţiei de neîncadrare în grad de handicap.

DGASPC Mureş a precizat că, **în urma acestei adrese, persoanei în cauză i-a fost comunicată modalitatea de contestare a certificatului şi i-a fost transmis modelul formularului de contestaţie prevăzut în anexa nr. 6 la Regulamentul aplicabil, însă doamna nu a depus contestaţie la sediul instituţiei.**

Din analiza petiţiei, a răspunsului transmis de DGASPC Mureş şi a celorlalte documentele analizate, **reies următoarele aspecte** care au fost reţinute ca principale **concluzii:**

1. **Caracterul insuficient al motivării soluţiei de neîncadrare în grad de handicap.** Deşi DGASPC Mureş a menţionat **că au fost analizate toate documentele medicale**, inclusiv raportul medicului specialist răspunsul transmis **instituţiei Avocatul Poporului** nu explică în ce mod au fost valorificate constatările medicale şi funcţionale cuprinse în acestea, mai precis care au fost elementele concrete ale evaluării care au condus la concluzia că persoana nu mai îndeplineşte criteriile de încadrare în grad de handicap.

Simpla enumerare a capitolelor din actul normativ nu echivalează cu prezentarea raţionamentului medico-psihosocial care a fundamentat soluţia comisiei şi nu oferă persoanei reevaluate la cererea sa posibilitatea de a înţelege de ce documentele medicale depuse nu au condus la menţinerea încadrării în grad de handicap. Indicarea generică a capitolelor V şi VII din criteriile medico-psihosociale nu permite identificarea criteriilor sau subcriteriilor avute în vedere, a deficienţelor funcţionale constatate şi a motivelor pentru care situaţia persoanei evaluate nu se încadrează în condiţiile prevăzute de criteriile legale.

Potrivit **dispoziţiilor art. 3 alin (3) din *Metodologia privind organizarea şi funcţionarea comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu handicap***, aprobată prin **Hotărârea Guvernului nr. 430/2008, în situaţia în care rezultatul evaluării complexe nu susţine încadrarea în grad de handicap, comisia de evaluare motivează respingerea cererii**, potrivit prevederilor pct. II din anexa nr. 1 la metodologie.
Modelul certificatului prevăzut în această anexă cuprinde o **rubrică distinctă referitoare la motivarea soluţiei de neîncadrare.**

Subliniem cu acest prilej faptul că, deşi **obligaţia de motivare a Certificatului de (ne)încadrare în grad de handicap nu trebuie înţeleasă ca o reproducere exhaustivă a întregului dosar, ea nu trebuie să fie tratată nici ca simplă formalitate administrativă**. Motivarea reprezintă **o garanţie a transparenţei autorităţii şi a caracterului verificabil al**

deciziei adoptate, **care afectează persoana** şi trebuie **să permită persoanei vizate să cunoască raţiunile** concrete ale **soluţiei, să poată aprecia dacă acestea sunt întemeiate** şi **să îşi exercite în mod efectiv dreptul de a contesta actul administrativ.**

În materia evaluării persoanelor cu dizabilităţi, această exigenţă presupune **indicarea elementelor relevante ale situaţiei medicale şi funcţionale, a criteriilor de încadrare aplicate şi a motivelor pentru care condiţiile de încadrare nu sunt îndeplinite,**

Această interpretare se regăseşte şi în **jurisprudenţa instanţelor de contencios administrativ**. Astfel, **Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie** a reţinut că aprecierea comisiei de evaluare nu este una discreţionară în sensul exonerării de obligaţia de motivare, iar **actul prin care se respinge încadrarea trebuie să permită identificarea situaţiei de fapt şi a temeiurilor care au determinat soluţia, inclusiv prin raportare la documentele medicale şi la constatările evaluării.**[1]

În acelaşi sens, instanţele au subliniat că **motivarea actului administrativ trebuie să ofere destinatarului posibilitatea de a cunoaşte şi evalua motivele care au stat la baza emiterii sale**, iar **simpla trimitere la documente sau la dispoziţii normative, fără prezentarea raţionamentului care a fundamentat soluţia, nu este suficientă.**[2]

În spcţă, dcşi DGASPC Mureş susţine că documentele medicale au fost analizate în integralitate, din informaţiile comunicate rezultă că atât **Certificatul de neîncadrare în grad de handicap**, cât şi explicaţiile instituţiei din corespondenţa avută, **se limitează la indicarea capitolelor V şi VII din criteriile medico-psihosociale. Nu sunt prezentate criteriile medico-psihosociale** de încadrare **avute în vedere, constatările funcţionale relevante** şi nici **motivele pentru care afecţiunile şi limitările descrise în documentele medicale nu au mai fost considerate suficiente pentru încadrarea în grad de handicap.**

---

[1] A se vedea, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, Secţia de contencios administrativ şi fiscal, **Decizia nr. 1800** din 3 aprilie 2012, pronunţată în dosarul nr. 2270/86/2011: *„Comisiile abilitate pentru stabilirea gradului de handicap au un drept exclusiv de apreciere cu privire la diagnosticarea şi evaluarea gradului de handicap, însă, aceleaşi comisii, au obligaţia legală de a motiva măsurile dispuse, motivaţie ce trebuie să conţină elementele de fapt şi de drept pe care s-a sprijinit Decizia luată (ex: istoricul bolii, actele medicale verificate, în ce a constatat examinarea reclamantului, menţionarea criteriilor care nu sunt îndeplinite de reclamant - prin raportare la cele enumerate de ordinele sus-menţionate), care să permită, pe de o parte reclamantului să cunoască şi evalueze temeiurile şi efectele deciziei, iar pe de altă parte să facă posibilă exercitarea controlului asupra modului în care comisia superioară şi-a exercitat dreptul de apreciere"*.Detalii: https://legeaz.net/spete-contencios-inalta-curte-iccj-2012/decizia-1800-2012

[2] Curtea de Apel Oradea, Secţia a II-a civilă, de contencios administrativ şi fiscal, **Decizia nr. 3811** din 26 octombrie 2018, disponibilă în Buletinul jurisprudenţei Curţii de Apel Oradea - 2018, p. 825, precum şi la https://www.jurisprudenta.com/jurisprudenta/speta-14gp89d0/?utm

2. Cel de-al doilea aspect important privește natura juridică a demersului formulat de doamna la data de 24.03.2026, în termenul legal de contestare a certificatului.

Din datele prezentat de DGASPC Mureș rezultă că **doamna nu s-a limitat la transmiterea unor informații medicale suplimentare, ci și-a exprimat în mod explicit nemulțumirea față de soluția de neîncadrare și a solicitat reanalizarea acesteia**. Prin urmare, **demersul respectiv impunea examinarea sa și din perspectiva reglementărilor referitoare la exercitarea căii administrative de contestare.**

Potrivit **art. 87 alin. (5) din Legea nr. 448/2006, certificatul emis de comisia de evaluare poate fi contestat de titular în termen de 30 de zile calendaristice de la data comunicării, la Comisia superioară de evaluare a persoanelor adulte cu handicap.**

Iar potrivit **art. 8 alin. (3)** din ***Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei superioare,*** aprobat prin **Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități nr. 186/2026, în vigoare la data formulării adresei nr. 26371/24.03.2026** ***:„prin excepție de la procedura obișnuită, se consideră contestație petiția depusă în termenul prevăzut de art. 87 alin. (5) din lege la orice autoritate publică și adusă ulterior la cunoștința Autorității, dacă din aceasta rezultă nemulțumirea persoanei cu privire la certificatul de încadrare în grad de handicap."***

Or, **adresa doamnei a fost depusă în termenul legal de contestare și cuprindea exprimarea nemulțumirii față de soluția de neîncadrare, precum și solicitarea expresă de reanalizare a acesteia.**

Deși **DGASPC Mureș precizează că doamna a fost informată cu privire la modalitatea de contestare și i-a fost trimis Formularul tipizat de contestație, *„dar petenta nu a depus contestație la sediul instituției"***, din răspunsul transmis instituției Avocatul Poporului, **nu rezultă că s-a dat eficiență** dispozițiilor **art. 8 alin. (3) din Regulament și s-a transmis Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități petiția nr. 26371/24.03.2026 a doamnei**, pentru a fi valorificată ca o contestație.

Apreciem că **demersul scris formulat de doamna** la data de **24 martie 2026** reprezintă **o veritabilă contestație** în sensul **procedurii speciale prevăzută de art. 8 alin. (3)** din *Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei superioare*, aprobat prin **Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități nr. 186/2026.**

Această **normă instituia o calificare legală expresă a manifestării de voință** a petentului, **petiția dobândind**, prin efectul legii, **natura juridică a unei contestații formulate în termen, fără a fi necesară îndeplinirea unor condiții suplimentare de formă.**

În considerarea celor mai sus expuse, în temeiul prevederilor **art. 59** din **Constituția României** și ale **art. 24 alin. (1) și (2)** din **Legea nr.35/1997** privind organizarea și funcționarea Avocatului Poporului, republicată și **în vederea realizării scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului**, privind apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice, în raporturile acestora cu autoritățile publice, emit prezenta

RECOMANDARE

1)- **conducerea Comisiei Superioare (CSEPAH),** în exercitarea atribuțiilor ce îi revin, **va dispune analizarea și soluționarea contestației formulate de doamna (înregistrată la DGASPC Mureș sub nr. 26371/24.03.2026), după transmiterea dosarului de către DGASPC Mureș**, prin raportare la dispozițiile **art. 8 alin. (3) din Regulamentul** aprobat prin **Ordinul președintelui ANPDPD nr. 186/2026**, aplicabile la data depunerii cererii;

2)- **conducerea Comisiei Superioare (CSEPAH),** în exercitarea atribuțiilor de coordonare metodologică prevăzute de art. 90^2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 448/2006, va dispune **elaborarea și transmiterea către comisiile de evaluare a persoanelor adulte cu handicap județene și ale sectoarelor municipiului București**, a unor **îndrumări metodologice privind motivarea corespunzătoare a certificatelor prin care se respinge încadrarea în grad de handicap**, astfel încât acestea **să cuprindă indicarea criteriilor** și, după caz, a **subcriteriilor avute în vedere**, precum și a **elementelor esențiale ale evaluării medico-psihosociale care au determinat neîndeplinirea condițiilor de încadrare;**

3) - **conducerea Comisiei Superioare (CSEPAH) va dispune comunicarea, în termen de 45 de zile, a măsurilor dispuse pentru însușirea prezentei Recomandări a Avocatului Poporului.**

AVOCATUL POPORULUI,

Renate WEBER